

Odbitka
z „Przeglądu Rybackiego“
Nr. 23 — 24. Rok 1932.

Dr. WŁODZIMIERZ KULMATYCKI

Kierownik Pracowni Rybackiej Państwowego
Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego
w Bydgoszczy.

Spóźniony jesiotr.

Dnia 9 września 1932 r. złowili rybacy w Wiśle pod Toruniem duży okaz jesiotra wagi 102 kg przy długości 245 cm.

Połowy jesiotrów należą dziś w Wiśle do wielkiej rzadkości, jakkolwiek czasami jeszcze się w ilości kilku sztuk rocznie spotyka ten gatunek.

Dawniej jesiotry stanowiły przedmiot osobnego połowu i rybacy do połowu tego gatunku używali specjalnych sieci, sporządzonych z odpowiednio do wielkości jesiotra grubej przędzy. Dziś jesiotr jest rzadkim nie tylko w Wiśle, ale i w Warcie, gdzie niegdyś odbywał on swoje tarło. Jeszcze 50 lat temu np. w okolicy Obornik połów kilkudziesięciu sztuk jesiotra przez jednego rybaka w ciągu roku nie należał do rzadkości; na Warcie szczególnie obfitemi bywały połowy w okresie powodzi. Obecnie jesiotr jest znany więcej z legendy, aniżeli z praktyki rybaków, a połów jesiotra to wielki wygrany los na loterii szczęścia rybackiego, o którym przez długie lata się pamięta, gdyż jesiotry specjalnie z ikrą posiadają wysoką cenę na rynku rybnym.

Złowiony przez rybaków toruńskich jesiotr jest z tego względu ciekawym, że w Wiśle dolnej (od Torunia do Tczewa)

84/16
S-1906
5. 11. 49 JIP

połów jesiotra kończy się już w miesiącu sierpniu, jak to wykazują zestawienia połówów, sporządzone za okres od 1/1.1930 do 1/X.1932 przez Pracownię Rybacką Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy. Zestawienia te wykazują, że w dolnej Wiśle połów tego gatunku rozpoczyna się w kwietniu, a kończy się w sierpniu; połowy sierpniowe i wrześniowe należą do wielkiej rzadkości i za lata 1930, 1931 i 1932 były tylko dwa razy zanotowane. Połów jesiotra w dolnej Wiśle procentowo rozkłada się według miesięcy następująco:

w kwietniu	14%
w maju	37%
w czerwcu	27%
w lipcu	18%
w sierpniu	2%
we wrześniu	2%

Większość połowu przypada zatem na maj i czerwiec, połowy w kwietniu i lipcu są mniejsze; w sierpniu i wrześniu należą do rzadkości. Fakty powyższe wskazują, że jesiotr pojawia się w Wiśle dolnej na wiosnę i ciągnie na swe tarliska aż do lipca. Podobnie jak jesiotr wiślany zachowuje się i jesiotr w dolnym Renie, jak to wykazują zestawienia połówów na terytorjum Holandji: w maju połowy wynoszą 22%, w czerwcu 49%, w lipcu 26%, w sierpniu tylko 3%; dane te opierają się na zestawieniach połówów z lat od 1901 do 1910 roku. Jednakże istnieją drobne różnice, które wskazują, że jesiotr do Renu wstępuje później, aniżeli do Wisły. Główne połowy są tu w związku z tem o miesiąc późniejsze. Zgodnym jest brak połowów w okresie września.

Jesiotry, które ciągną w miesiącach wiosennych na tarło, mają w mniejszym lub większym stopniu dojrzałą ikrę; jesiotry sierpniowe są, jak się zdaje, już po tarle i spływają jedynie w dół rzeki.

Według obowiązujących na terenie Pomorza przepisów ustawy rybackiej, jesiotry korzystają z ochrony w okresie od 15 lipca do 31 sierpnia. Zdaniem naszym okres ten jest zupełnie fałszywy, ponieważ nie chroni on w dolnej Wiśle zdążających na tarło jesiotrów, ciągnących głównie w okresie maja

i czerwca, ale raczej jesiotry, spływające już po odbyciu tarła. Połów tych ostatnich uważać należy z punktu widzenia ochrony i utrzymania jesiotrostanu w Wiśle za mniej groźny, aniżeli jesiotrów wstępujących; nie dowiedziono bowiem dotąd, by jesiotry, które odbyły tarło i wróciły do morza, ponownie wpływały do rzek na tarło. Natomiast odlów każdego jesiotra, który ma jeszcze odbyć tarło, należy uważać za rzecz wysoce ujemną. Dla należytej ochrony jesiotra w Wiśle byłoby celowe, by przepisy ochronne, wydane na podstawie nowej polskiej ustawy o rybołówstwie, przewidywały ochronę jesiotra w mie-

Jesiotr złowiony dnia 9 września 1932 r. w Wiśle pod Toruniem
(waga 102 kg — długość 245 cm).

siącu maju i czerwcu, przynajmniej o ile chodzi o odcinek dolnej Wisły; jedynie ten okres ochronny zabezpieczy swobodne przejście jesiotrów wiślanych na ich tarliska w dalszych partjach dorzecza.

Kończąc niniejszą notatkę miło mi podziękować p. L. Topolewskiemu z Torunia, którego pracownicy złowili omawianego jesiotra, za nadesłanie wiadomości o nim, jakoteż fotografii obecnie reprodukowanej.

Druk St. Niemiry Syn i S-ka, Warszawa, Plac Napoleona 4. Tel. Nr. 676-40.